

rursus stringitur in Propontidem: mox in quingentos passus coartatur 1 PL.
 fitque Bosphoros Thracius, qua Darius copias transportavit. 2
 3 || Haec profunda delphinus plurimos habent, in quibus causae 3 SOL.
 miraculi multiformes. || ante omnia nihil velocius habent maria, 4 PL. 9
 || sic ut plerumque salientes transvolent vela navium. quoquo eant, coniuges 5 PL. 9,
 4 evagantur. catulos edunt: decimus mensis maturum facit partum: 6
 lucinam aestivus dies solvit: uberibus fetus alunt: teneros in fau- 7
 cibus receptant: invalidos aliquantisper prosequuntur. || in tricesimum 8 PL. 9
 annum vivunt, quod exploratum est in experimentum caudis amputatis. 9
 || ora non quo ceterae beluae loco habent sed ferme in ventribus. || 10 PL. 9
 contra naturam aquatiliam soli linguas suas movent. || aculeatae sunt 11 PL. 9,
 5 pinnae dorsuales: cum ira subiacet, inhorrescunt: cum animi conquie- 12 PL. 9,
 verint, quibusdam receptaculis operiuntur. || spirare eos in aquis 13 PL. 9,
 negant et vitales auras non nisi in aëre supero recuperare. || pro voce 14 PL. 9
 gemitus est similis humano. certum habent vocabulum quo accepto 15
 6 vocantes secuntur: nam proprie simones nominantur. || voces homi- 16 PL. 9
 num aquilonis flatu celerius hauriunt: contra austro spirante auditus 17
 obstruuntur. || mulcentur musica: gaudent cantibus tibiarum: ubicum- 18 PL. 9,
 7 que symphonia est, gregibus adventant. divo Augusto principe in Cam- 19
 pania delphina puer fragmentis panis primo inlexit, et in tantum con- 20
 suetudo valuit, ut alendum se etiam manui ipsius crederet. mox cum 21

RCNH LMG(B) SAP

v. 4 nihil — 5 navium *compilavit Isidorus* 12, 6, 11 v. 15 certum —
 19 adventant *compilavit Isidorus* 12, 6, 11.

1 proponditen *H* 2 bosphoros] *P*, bosforos *RCNLMGSA*, bosforus *H*
 trachus *RN*, drarius *G* transfretavit *S* 3 habet *N* 4 miraculis *R* multi-
 formis *NSA* 5 transvolant *SP*¹ quoquo eant] *A*, quoquo eunt *MS*, quo coeant
LGP, quo eant *I(N)*, coeant *C*¹, coeunt *RC*²*H* 6 evagantur *N* catulus *M*
 edent *L* decima *A* naturum] mensurum *H* 7 estium *S* uberius *H*
 fauces *SA* 9 uiunt *N* amputatu • *N* 10 non *om. H* loco *om. A*
 ferme in] *III (SAP)* cum *Plinio*: medio paene in ventre, in (*om. ferme*) *reli-*
qui uentribus *G* 11 suas *om. SAP* aculeatae *S* 12 pinnae] *NSA*,
 pinnae *reliqui* conquieverunt *RCNSAP*, cum quieverit *M* 13 eos *om. R*
 13 aures *R*, inc. *C*¹ recuperare *II (MA*², recuperari *L*, rerecuperare *G*,
 recipere *A*¹*P*, recipere *S*), respirare *I (RCNH)* 15 humono *N* certo
SA habet *C*¹*N* uocabulum *N* quo] co *M* 16 uocantibus *N* sino-
 mones *II (LMGP*¹) uocis *N* 17 celerus *G*, celeriter *R* 18 obstruunt *C*¹
 musica] *II (LMGP)*, a musico *I (RCH)*, a • music • *N*), a musica *SA*
 canticis *R* 19 aduertant *G* 20 delphina] *scripsi*, delphinam *RCNMAP*²,
 delphinam *HS*, delphinem *LGP*¹ primo] prior *H* 21 manu *NHMGSA*

PL. 1 profluxisset puerilis audacia, intra spatia eum Lucrini lacus vectitavit:
 2 unde effectum, ut a Baiano litore equitatem puerum Puteolos usque 12, 8
 3 veheret. hoc per annos plurimos tamdiu gestum, donec assiduo spec-
 4 taculo desineret miraculum esse quod gerebatur. sed ubi obiit puer
 5 sub oculis publicis desiderii maerore delphin interiit. pigeret hoc ad-
 6 severare, ni Maecenatis et Fabiani multorumque praeterea esset litteris
 PL. 9, 26 7 comprehensum. || in Africo mox litore apud Hipponen Diarrhytum 9
 8 delphin ab Hipponensibus pastus est tractandumque se praebuit, im-
 9 positos quoque frequenter gestitavit. nec populi tantum manibus acta
 10 res est: nam etiam pro consule Africae Flavianus ipse eum contigit,
 11 unguentis etiam delibuit: qua odoris novitate obsopitus aliquantisper
 12 pro exanimi iactatus est multisque mensibus descivit a solita conver-
 PL. 9, 27 13 satione. || apud Iasum urbem Babylonem puerum delphinus adamavit, 10
 14 quem dum post adueta concludia recedentem impatientius sequitur,
 15 harenis inuictus haesit. Alexander Magnus amorem illum numinis
 16 fuisse interpretatus praefecit puerum Neptuni sacerdotio. iuxta ean- 11
 17 dem urbem, ut Hegesidemus auctor est, alium puerum Hermian no-
 18 mine per maria similiter insidentem cum undosior fluctus necavisset,

RCNH LMG(B) SAP

1 profluxisset] *II (LMGP*¹), prolusisset *I (RCNSA)*, proluxisset *P*², pro-
 luisisset *H*) puerulis *S* euectitavit ude *H* 2 affectum *G* a baiano]
 ab iano *R* equitatem *C*² puerulum *H* perucheret *SA* 4 esse mir.
SA ubi obiit] ubiit *M* 5 publicis] publicis *pb (sic) M* desiderii maerore]
RCNHLMG, desiderio eius *S*, desiderio *A*, desiderio eius merore *P* delphinis
R, delphinus *HP*² piget *RC*¹*H* 6 ni maecenatis] ni macenatis *M*, enim
 acenatis *L* fauiani *RCH*, fabiam *M* praeterea] praecetera *L*¹ 7 africo]
*CNHLMG*¹, afrimo *R*, africano *SAP*² hipponen] *NSA*², hypponen *LG*, yp-
 ponen *RC*, hypponen *M*, ypponem *H*, hipponem *P*, hippon *A*¹ diarritum *LMG*,
 diarrhutum *S*, diarrutum *A*, diariton *P*, diaphytum *RC*, diaphitum *II*, dyaphy-
 tum *N* 8 delphinus *H* hipponensibus] *NMS*, ipponensibus *AP*, ypponiensibus
H, yppenensibus *R*, ipponiensibus *C*, hypponiensibus *LG* pastus est *om. II*
(LMG) impositus *M* 9 quoque] que *G* gestavit *H* manibus (nauis-
 bus *M*) a. r. e.] acta res est man. *H* 10 proconsule] proconsul *C*²*SAP*
 flavianos *L*¹, flaviarum *A* 11 ungentis *RC* dilibuit *N*, diliiuit *S* qua] *II*
(LMGP), qui *I (RCNHSA)* adsopitus *L*, obsopitos *N* aliquantisper]
 diu *SA* iactatus] *II (LMGP)*, iactatus *I (RCNHSA)* desciiuit] desiiuit
*SAP*² solida *L* 13 diasum *L* babyloniae *S*² 14 assuetam *R*
 recedente *R* 15 inuentus *N* haesit] *I (RCNHSA)*, inhaesit *II (LM)*, in-
 esit *G*) amore *SA* nominis *M* 16 neptuni] *I (CNHSAP)*, neptum *R*,
 legi (lege *MG*) neptuni *II (LMG)* sacerdotium *L*¹ iuxta] iux *M*
 17 uti *H* hezessidimus *LMG*, haegzesidemus *P* hermian (heruiam *LM*,
 hermam *G*) nomine *om. H* 18 undosior *N*, odosior *P*¹ nacavisset *G*,
 necavissent *M*

- delphin ad terram revexit et velut fateretur reatum, paenitentiam suam 1 PL.
 12, 12 morte multavit nec reverti voluit amplius in profunda. || suppetunt 2 PL. 9,
 et alia exempla, ut Arionem transeamus, cuius exitum annalium con- 3
 probavit fides. || ad haec si quando lascivunt novi fetus, a maioribus 4 PL. 9,
 datur adultior custos, quo magistro discant eludere impetus incursan- 5
 13 tium beluarum: || quamquam ibi praeter phocas rara belua est. || plu- 6 PL. 9, 50
 rimus thynnus in Ponto, nec alibi paene fetificant: nusquam enim 7
 citius adulescunt, scilicet ob aquas dulciores. ingrediuntur veris tempore 8
 || intrant dextero litore, laevo exeunt: hoc inde accidere credunt quod 9 PL. 9,
 dexteris oculis acutius cernant quam sinistris. 10
 13, 1 || Hister Germanicis iugis oritur, effusus monte qui Rauracos Galliae 11 PL. 4,
 aspectat. sexaginta amnes in se recipit ferme omnes navigabilis. || 12 IGN.
 septem ostiis Pontum iuluit: quorum || primum Peuce, secundum Na- 13 PL. 4,
 racustoma, tertium Calonestoma, quartum Pseudostoma; nam Borionstoma 14
 ac deinde Spilonstoma || languidiora sunt ceteris, septimum vero pigrum 15 IGN.

RCNH LMG(B) SAP

v. 6 quamquam — 7 thynnus adhibuit Isidorus 13, 16, 4 v. 8 ingre-
 diuntur — 10 sinistris compilavit Isidorus 12, 6, 14 v. 11 Hister — 81, 4 sapere
 exscripsit Dicuil 6, 35; similia Ammianus 22, 8, 44—46 v. 11 Hister — 13 in-
 fluit compilavit Isidorus 13, 21, 28.

1 delphinus H, delphini P¹, delphinis P² fatetur L¹, faceretur M
 2 mortem R multavit] mutavit L¹, finiuit SAP² profundo LSP¹ 3 aliae S
 transeam S cuius exitum] de quo SAP² annalium S comprobavit]
 comprobat H, probavit SA 4 si quando om. G lascivium L¹ a] e P,
 om. R 5 adultior] II (LMGP), adultior gregi SA, adulto H, adulto gregi
 RCN: parvos semper aliquis grandior comitatur ut custos Plinius custos
 quo m. discant om. M 6 ibi] RCNLMG, in ponto SAP, om. H phocas]
 opes L² rara sit belua SAP plurimos M 7 thynnus om. A f(a)eti-
 cant NG, foeticant LM numquam H 8 ob aquas dulciores] ab aquas
 dulciores G, ab aquis dulcoribus SAP ingrediuntur] in (vel l) labuntur SA
 contra Isidorum 9 intrant (intran M^a) reliqui cum Isidoro, om. I (RCNH)
 dextro HSA inde] deinde H accedere M 10 dextris HGSA, exteris
 R^aN acutius] acutius S¹, caut (vel c) ius S²A sinistris N 11 germa-
 nicus N montes R qui] quem A rauracos LMG, rauracos P
 12 aspectat A recepit M Dic. (Dresd.) lx] quadraginta H navigales R
 13 iostis N naracustoma] I (RCN Dic., naracostoma H) II (L, narracustoma
 G), naracustoma SAP 14 colonstoma G post calonestoma ins. ac deinde steno-
 stoma III (SA): vide infra ad v. 15 quartum pseudostoma] I (RC Dic.) III
 (pseudostoma A, q. pseudostoma S) cum Ammiano (pseudostomon cod. Vat.) et
 Ptolemaeo 3, 10, 6, quartum pseudostoma (-mon P²) II (LMGP) et NH cum Plinii
 4, 79. 82 libris nam II (LMGP) III (SA) cum Ammiano, om. I (RC, quantum
 H Dic., a N) borionstoma] I (RCNH Dic.) III (A, borionstoma S) cum Am-
 miano (cod. Vat.), borionstoma II (LMGP) 15 ac deinde spilon (spolium M^a)
 stoma] libri plerique et Dic., sextum spilonstoma ac deinde H [quod natum

- PL. 4, 79 1 ac palustri specie non habet quod anni comparetur. || priora quat-
 2 tuor ita magna sunt, ut per longitudinem quadraginta milium pas-
 3 suum non misceantur aequori dulcemque haustum incorrupto deti-
 4 neant sapore.
 PL. 8, 109 5 || Per universum Pontum fiber plurimus, quem alio vocabulo dicunt 13, 2
 6 castorem. lytris similis est, animal morsu potentissimum, adeo ut cum
 7 hominem invaserit, conventum dentium non prius laxet quam concre-
 8 pisse persenserit fracta ossa. testiculi eius adpetuntur in usum me-
 9 dellarum: idcirco cum urgeri se intellegit, ne captus prosit, ipse ge-
 10 minos suos devorat.
 PL. 37, 179 11 || Mittit Pontus et gemmas, quas a patria Ponticas dicimus genere 3
 12 diverso: aliae aureas, aliae sanguineas habent stellas, et hae quidem
 13 inter sacras habentur: nam quae ostentationi potius quam usui deli-
 14 guntur, non guttis aspersae sunt, sed longis colorum ductibus liniantur.
 PL. 4, 88 15 || Hypanis oritur inter Auchetas || Scythicorum amnium princeps, 14, 1
 MEL. 2, 1, 7 16 purus et haustu saluberrimus, usque dum Callipidum terminis infera-
 17 tur, ubi fons Exampaeus infamis est amara scaturigine: qui Exam-

RCNH LMG(B) SAP

v. 9 cum urgeri — 10 devorat: similia Ammianus 17, 5, 7 v. 11 mittit —
 13 habentur compilavit Isidorus 16, 12, 4 cf. 16, 15, 26.

ac deinde

est ex dittographia sextum spilonstoma], ac deinde stoma (om. spilon, superscr.
 uel stonon) P, umiliterque ac deinde spilon (superscr. stonon) stoma Q: stenostoma
 Ammianus; spireonstoma libri Pliniani; debuit esse psilonstoma testibus Ptole-
 maeo 3, 10, 4, Arriano peripl. 31. 35, Anon. peripl. ponti Eux. 63 uero
 om. LG

1 anni G, anni HL priora] primora P¹, prima ora SA 2 ita] adeo
 SA quadraginta] quadringenta RC Dic., quadringenta N milia HP, mili-
 bus A 3 ducentumque Dic. (Dr.) haustu GP², austro M incorrupto]
 inconsumpto pro gl. supra v. R et sic N Dic. detineat H, detinent SA Dic.
 4 saporem GP² 5 portum RC plurimos M uocabulo] nomine (superscr.
 uel vocabulo) A 6 castoram G lytris] lytri RC, lystri N, lustris H, in-
 ystri A, listris P² simile A 7 inuaserit] RCHS²A¹, inuasit NLMGS¹A¹P
 quem P¹ 8 eius om. G usu N 9 urgeri RNMG prosit] possit S
 11 patria] pratri M 12 aliae (bis N) aur.] quippe al. aur. SAP stellas]
 stillas LMG hae] MGA, e L, eae R^bC¹NSP, ea R^a, hae H, haec C²
 13 ostentatione H 14 non guttis . . . liniantur (sic A, limantur S, liniuntur pleri-
 que) om. MG: lineas habet Plinius, lineatae Isidorus 15 hispanis NA auchetas]
 auchetas HG, auchetas SA scythicorum] scythicorum (sic) R, scythicorum C,
 scitiorum H principes M^a 16 austro M callipodum NSAP contra Melam
 eiusque auctorem Herod. 4, 52 17 infamis est amara (ima H) sc. q. exam-
 paeus om. G

fuerit egressus quinque ulnas. iam illud palam est, quod solus ex
 amnibus nullas expiret auras. || dicionis Aegyptiae esse incipit a Syene,
 in qua fines Aethiopum, et inde usque dum mari intimatur, Nili
 nomen tenet.

32, 17 || Inter omnia quae Aegyptus habet digna memoratu praecipue
 bovem mirantur: Apim vocant. hunc ad instar colunt numinis, insig-
 nem albae notae macula, quae dextero lateri eius ingenua cornicu-
 18 lantis lunae refert faciem. statutum aevi spatium est, quod ut adfuit,
 profundo sacri fontis immersus necatur, ne diem longius trahat quam
 licebit. mox alter nec sine publico luctu requiritur, quem repertum
 centum antistites Memphim prosequuntur, ut incipiat ibi sacris ini-
 tiatus sacer fieri. || delubra quibus succedit aut incubat mystice tha-
 19 lamos nominant. dat omina manifestantia de futuris: illud maximum,
 si de consulenti manu cibum capiat. denique aversatus Germanici
 Caesaris dexteram prodidit ingruentia, nec multo post Caesar extinctus
 20 est. pueri Apim gregatim sequuntur et repente velut lymphatici ven-
 tura praecinunt. || bos illi ostenditur femina in anno semel, et ipsa
 non absque certis insignibus, quae atque inventa et oblata est, eadem
 21 die neci datur. Apis natalem Memphici celebrant iactu paterae aureae,
 quam proiciunt in Nili statum gurgitem. haec sollemnitas per sep-

RCNH LMG(B) SAP

v. 5 inter omnia — 14 cibum capiat referunt tam mythographus Vaticanus primus c. 79 quam scholia novicia ad Lucan. 8, 479 v. 6 Apim — 17 anno semel compilavit Isidorus 8, 11, 86; similia Ammianus 22, 14, 7. 8 v. 19 Apis — 143, 2 habent: similia Ammianus 22, 15, 17.

1 ulnas] uellas M quod solus . . . 2 expiret auras] quod solus nullas
 expirare (exspirare A) auras ex amn. uniuersis SA, solum illum nullas expirare
 auras ex amn. uniuersis P¹ 2 a syene] amsienae H 3 quas M et
 om. RCNH mari] maron SA intimatas H 5 aegyptos P 6 apin H,
 quem apim C²A hunc] hac M^a, hanc M^b nominis M 7 not. alb. A
 dextro HSA corniculantibus H: corniculatae myth. et schol. Luc.
 8 refret A statutum] statum LMP¹, estatum G: spatium praestitutum Ammianus
 ut om. MA spetium N 9 immersum M nec R 10 luctu] fletu H 11 antistes
 RG memfim RCHSA, memfin LMG, menfin P sacris ibi A 12 delubra]
 tecta P² 13 omina] RC²NH, omnia plerique, inc. C¹: de futuris quaedam
 manifesta signa Isidorus; signa rerum futurarum Ammianus manifesta SA
 maxime SA 14 auersutus H, uersatus M germani R^a 15 caes. dexteram
 (dextram N)] d. c. S multum LMGP extinctus] extinc R 16 est
 om. SA apin H 17 bos] pus M 18 certis insignibus] incertis signi-
 bus R, incertis insignibus CNH atque] qua A 19 naturalem H
 memphici] LMG, memfici RCNSA, memphi P, memfi H, hi cum Plinio et Isi-
 doro iactu] uacti H aur. pat. SAP 20 proicium S statum] NLMGP,
 statutum C, statim H, tantum R, statu SA gurgite HA

PL. 1 tem dies agitur: quibus diebus cum sacerdotibus quasdam crocodili
 2 indutias habent nec attractant lavantes. verum octavo die caerimoniis
 3 iam peractis, velut reddita saeviendi licentia, solitam resumunt atro-
 4 citatem.
 PL. 8, 89 5 || Crocodilus malum quadrupes et in terra et in flumine pariter 32, 22
 6 valet: linguam non habet: maxillam movet superiorem. morsus eius
 7 horribili tenacitate conveniunt, stipante se pectinatim serie dentium.
 8 plerumque ad viginti ulnas magnitudinis evalescit. qualia anseris edit
 9 ova. metatur locum nido naturali providentia nec alibi fetus premit 23
 IGN. 10 quam quo crescentis Nili aquae non possint pervenire. || in partu
 PL. 8, 89 11 fovendo mas et femina vices servant. || praeter hiatum oris armatus
 12 est etiam unguium inmanitate. noctibus in aqua degit, per diem humi 24
 IGN. 13 adquiescit. || circumdatur maxima cutis firmitate in tantum, ut ictus
 PL. 8, 90 14 quovis tormento adactos tergo repercutiat. || strophilos avis parvula 25
 15 est: ea reduvias escarum dum adfectat, os beluae huiusce paulatim
 16 scalpit et sensim scalpurrigine blandiente aditum sibi in usque fauces
 17 facit. quod ichneumon conspicatus penetrat beluam populatisque vita-
 18 libus erosa exit alvo.
 PL. 8, 91 19 || Est et delphinum genus in Nilo, quorum dorsa serratas habent 26

RCNH LMG(B) SAP

v. 5 crocodilus — 6 superiorem excerpit Dicuil 7, 37; v. 5 crocodilus —
 14 repercutiat compilavit Isidorus 12, 6, 19. 20; similia Ammianus 22, 15,
 15. 16 v. 8 qualia — 10 pervenire excerpit Dicuil 7, 37 v. 14 strophilos
 — 18 alvo: similia Ammianus 22, 15, 19 et Isidorus 12, 2, 36 v. 19 est et
 delphinum — 144, 2 interimunt compilavit Isidorus 12, 6, 11. 16. 20; similia Am-
 mianus 22, 15, 18.

1 quosdam H^a crocodill- RCNA, crocodrill- H, corcodrill- Dic. constanter
 omnes 5 malus Dic. quatrupes M in fl.] fl. S pariter om. A
 7 horribile M tenacita G stipanti G, stipantes S dent. ser. pect. SA
 8 anser insedet Dic. 9 ova] oria H nido om. Dic. promit H
 10 quo] quod Dic., pro P¹ crescentes SA possunt HDic., possent M
 pervenire G in partu] in parcum G, om. H 11 hiatum] in actum M mars
 NS feminas P serant S 13 circumdata M, circumdatus SA 14 adac-
 tus HNS repercutiat] recipiat M strophilus H, strofilus N: trochilos
 Plinius et Ammianus 15 est om. SAP¹ reduvias (res dubias H) escarum
 (ercarum M) dum RCNHLMG P², dum reduvias esc. SAP¹ adfectat] ad-
 sectat P² os] us N 16 scalpurrigine] prurigine H 17 (hic)(h)neu-
 mon (hicheumon M) consp.] RCNHLMG P², enhydrus (denhydrus A) consp.
 alterum ichneumonum (inneumonum P¹) genus SAP¹: somno pressum conspi-
 catus ichneumon Plin., quod factum contuens enhydrus ichneumonis genus
 Ammianus, enhydros si invenerit dormientem crocodilum Isidorus penetra
 R^a populatusque uitalia P 18 rosa MA alueo N 19 est et (om.
 RCH) delphinum genus] sunt delphines SAP¹ in om. LMG habet R

- 32, 27 cristas. hi delphines crocodilos studio eliciunt ad natandum || demersique astu fraudulento tenera ventrium subternatantes secant et inter-
imunt. habitant in insula Nili homines forma perexigui, sed audacia usque eo pergit, ut crocodilis se offerant obvios: nam haec monstra fugientes insequuntur, formidant resistentes: || ergo capiuntur, subactique etiam inter aquas suas serviunt et perdomiti metu ita obsequuntur, ut inmemores atrocitatis victores suos inequitantes dorso vehant.
- 28 || hanc ergo insulam et hanc gentem ubicumque indicio odoris persenserint, procul fugiunt. in aqua obtusius vident, in terra acutissime. hieme nullum cibum capiunt, quin etiam quattuor menses a coepto brumae inedia exigunt.
- 29 || Scinci quoque circa Nilum frequentissimi, crocodilis quidem similes, sed forma modica et angusta, verum ad opem salutarem non qualibet necessarii: medentes quippe ex ipsis pocula inficiunt, quibus extinguitur vis veneni.
- 30 || Hippopotamus in eodem flumine ac solo nascitur, equino et dorso et iuba et hinnitu, rostro resimo, unguis bifidis, aprugineis 17

RCNH LMG(B) SAP

v. 3 habitant — 9 fugiunt *excerpsit Dicuil* 7, 39 v. 4 haec monstra — 5 resistentes: *similia Ammianus* 22, 15, 20 v. 9 in aqua — 11 exigunt *excerpsit Dicuil* 7, 38; *similia Ammianus* 22, 15, 20 v. 16 hippopotamus — 145, 1 depascitur *compilavit Isidorus* 12, 6, 21; v. 16 hippopotamus — 145, 7 invexit: *similia Ammianus* 22, 15, 21—24.

1 delphinis *M*, delphi *LG* nandum *A*¹ dimersique *RLMG*
2 haustu *R* fraudulento] fraudolentu *M*, om. *SA* subternantes *A*, subterantes *S* 3 habitant] praeterea h. *SAP* perexsicui *M*, exigui *Dic*.
4 usque eo] eo usque *S*, usque adeo *Dic*. pergit] *RCNLMG*, pergunt *H*, periti *Dic*., periti *A*, praediti *SP* offerat *L* 5 fugientia secuntur *Dic*., fugientes sequuntur *RCNH* formida *R* ergo] et *Dic*. subactaque *Dic*. 6 inter] *libri nostri et Dic. (Par.)*, intra *Dic. (Dresd.)* perdomita *Dic*. metu ita] et uita *M* 7 inequitantes dorso (dorsu *M*)] *LMGSP*, inequitantis dorso *CNA*, inequitatis dorso *RS*, equitantes in dorso *Dic*., in dorso equitantes *H* uehat *A* 8 hanc] han *R* 9 procul] et procul *M* obtusius *M*, obtuntius *Dic*. 10 cib. null. *RCNH Dic*. a coepto] *NSP*, a cepto *CA*, acceptu *RH*¹ *Dic*., accepto *H*² *MGB*, inc. *L* 11 inedia *H*² 12 scini *H*, scinis *S* frequentissim(a)e *LGS* quidem om. *H* 13 forma modica et ang.] *LMGP*¹, modica forma et ang. *RCNH*, forma minuscula *SAP*² salutarem] salute *H* 14 quamlibet *malim* necessaria *G* conficiunt *H* 15 extinguitur (et ext. *LMG*) uis ueneni (ueneris *R marg. m.* 1)] *RCNHLMG*, uis uen. ext. *P*², et stupor neruorum excitetur et ueneni (ueni *P*¹) uis extinguitur (exigatur *P*¹) *SAP*¹ 16 hippotamus *S*, ipotamus *H* *constanter*, hippopotamius *P* et dorso] dorso *P*² 17 resimo] *RCNHLMS*¹ cum *Plinio*, resupino *GBP*², resupinato *A* cum *Isidoro* aprugineis] *RCNLP*¹, apruines *M*, aprugnis *P*², acpruginis *A*, aprinis *HGBS*² cum *Isidoro*, inc. *S*¹

- PL. 1 dentibus, cauda tortuosa. noctibus segetes depascitur, ad quas pergit
2 aversus astu doloso, ut fallente vestigio revertenti nullae ei insidiae
3 praeparentur. || idem cum distenditur nimia satietate, harundines recens
4 caesas petit, per quas tamdiu obversatur, quoad stirpium acuta pedes
5 vulnerent, ut profluvio sanguinis levetur sagina: plagam deinde caeno
6 oblitit, usquedum vulnus conducatur in cicatricem. hippopotamos et
7 crocodilos primus Romae *M. Scaurus* invexit.
- PL. 8, 96 8 || Circa easdem ripas ales est ibis. ea serpentium populatur ova
9 gratissimamque ex his escam nidis suis defert: sic rarescunt proven-
tus fetuum noxiorum. || nec tamen aves istae tantum intra fines
11 Aegyptios prosunt: nam quaecumque Arabicae paludes pennatorum
12 anguium mittunt examina, quorum tam citum virus est, ut morsum
13 ante mors quam dolor insequatur, sagacitate qua ad hoc valent aves
14 excitatae in procinctum eunt universae et prius quam terminos pa-
15 trios externum malum vastet, in aëre occurrant catervis pestilentibus:
16 ibi agmen devorant universum: quo merito sacrae sunt et inlaesae. || ore
17 pariunt. || nigras solum Pelusium mittit, reliqua pars candidas.
- PL. 3, 8, 9 18 || De arboribus quas sola fert Aegyptus praecipua est ficus Aegyptia,
19 foliis moro comparanda, poma non ramis tantum gestitans, sed et
20 caudice: usque adeo fecunditati suae angusta est. || uno anno septies

RCNH LMG(B) SAP

v. 8 circa — 9 defert *compilavit Isidorus* 12, 7, 33; v. 8 circa — 17 ore pariunt: *similia Ammianus* 22, 15, 25, 26 v. 12 quorum — 13 insequatur *adhibuit Isidorus* 12, 4, 29 v. 20 uno anno — 146, 3 sustollitur *compilarunt Augustinus de civ. dei* 21, 5, 1 et tam eo quam *Solino adhibito Isidorus* 17, 7, 17.

1 nocte *H* regites *M* depascitur *N* ad quas pergit] *RCNLMGP*, aquas pergit *S*¹ *A*, aquas spargit *HS*² 2 doloso *R*, dolos *M* falso *H* reuererenti *M*, reuerenti *L*, reuertendi *G* ei om. *HL*² *P* insidia *M* 3 item *R* extenditur *A* 4 caesas] quassas *H* tamdi *M* obserratur *A* acutas *M* 5 leuet saginam (-na *RC*) *RCNH* 6 oblitit *N* conducitur *A*, condatur *H* cicatricae *H* hippopotamus et crocodilus *M* 7 primos *N*, primum *A* romae m.] romam *LMGP*¹ inuixit *A*¹, induxit *A*² 8 circum *SAP* serpentum *RCNHM* pabulatur *RCNH* 9 ex] et *N* refert *RCNH* prouentu fetus *RCNH*, prouentu fetuum *SA*: ut rarescant mortiferae pestes absumptae *Ammianus* 10 tamen om. *SA* 11 prosunt] sunt *H* nam quaecumque] namque cum *N*² *SA* recte fortasse: nam quacumque *coniecit Salmasius* pinnatorum *RCNHA*, pinnatores *M* 13 ualens *A* 14 prios *N* terminos patrios] patrias *H* 15 aeternum *A* are *M* 16 inlesa *R* ore om. *RCNH* candida *L*¹ *M* 18 de . . . aegyptus om. *N* 20 fecunditati] *SAG*, fecunditatis *CNHLMP*, fundatis *R* angusta *C* uno anno] ut a. u. *H*